

Danska misstag rapporteras på nätet

Danmark är först i världen med ett nationellt, nätbaserat system för inrapportering av fel och misstag inom sjukvården. En ny lag förpliktar sjukhuspersonal att rapportera in alla allvarliga misstag som begås.

■ Det nya inrapporteringssystemet togs i bruk den första januari i år, samtidigt med att lagen om inrapportering av oavsiktliga händelser trädde i kraft. Tanken med systemet är att dra lärdom av de fel som begås inom sjukvården och förhindra att de händer igen. Rapporteringssystemet ska därför samla och analysera kunskap om orsaker till olika risk-situationer, vare sig det gäller mänskliga, tekniska eller organisatoriska förhållanden inom vården.

All sjukhuspersonal är enligt den nya lagen förpliktad att rapportera allvarliga fel och misstag som de själva är delaktiga i eller bevittnar, men alla personuppgifter om både patienter och personal förblir anonyma. Patienter och anhöriga kan också lämna in rapporter. Rapportören kan välja att vara anonym, men det sjukhus där händelsen inträffat måste uppges. För att få in så många tillförlitli-

ga rapporter som möjligt har lagstiftarna poängterat vikten av anonymitet och skuldfrihet i systemet. De händelser som rapporteras leder därför inte till att ansvariga personer prickas eller utsätts för någon annan form av disciplinär åtgärd.

Det betyder å andra sidan inte att sjukvårdspersonalen är ansvarsfri, påpekas det i förarbetet till lagen, eftersom arbetsgivaren kan få information om den rapporterade händelsen via andra kanaler, och patienter fortfarande har möjlighet att klaga över dålig behandling till den danska Patientklagenævn.

Rapporter analyseras centralt

Den mest omfattande danska undersökningen över misstag inom vården, som gjordes 2001, visade att det förekommer oavsiktliga händelser vid nio procent av alla sjukhusvistelser i Danmark.

Inrapporteringen om oavsiktliga händelser görs till Dansk Patientsikkerhedsdatabase, DPSD, som drivs av Sundhedsstyrelsen (den ungefärliga motsvarigheten till Socialstyrelsen). Rapporten skickas i första hand vidare till det amt (den ungefärliga motsvarigheten till ett landsting) där det sjukhus där händelsen inträffat ligger. När rapporten behand-

lats färdigt på amtsnivå och eventuella lokala åtgärder för att förbättra patientsäkerheten initierats, skickas den vidare till Sundhedsstyrelsen. På central nivå analyseras de inkomna rapporterna, och tanken är att DPSD sedan på grundlag av den analysen ger ut exempelvis nyhetsbrev och temanummer om patientsäkerhet, som sedan distribueras inom hela sjukvårdssystemet. Så långt har man dock inte kommit i kedjan ännu.

– Det ligger omkring 500 rapporter i databasen för närvarande, men än så länge har vi ingen siffra på hur många av dem som är reella inrapporteringar av begångna misstag, säger Karin Poulsen på DPSD.

Eftersom vem som helst kan skicka in en rapport till databasen via Internet, finns en risk att det förekommer ett visst mått av »okynnesrapportering«.

Sjukhusen är den första fasen i utbyggnaden av rapporteringssystemet. På sikt ska också allmänläkarmottagningar, specialläkarmottagningar och större privata kliniker omfattas av systemet.

Databasens adress: www.dpsd.dk

Malin Bring
frilansjournalist